

Ryhmäpuheenvuoro kunnanvaltuustossa 15.12.2025

Joutsan Vihreät

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, viranhaltijat, median edustajat ja kokousta etänä seuraavat kuntalaiset

Vihreiden valtuustoryhmä kiittää viranhaltijoita ahkerasta työstä talousarvion valmistelussa, mikä tänä vuonna ei ole ollut helppo tehtävä. Talousarvio on kokonaisuutena luottavaisesti tulevaisuuteen katsova sekä lapsi- ja koulutusmyönteinen, mikä on meille tärkeää.

Olemme juuri saaneet lukea lehdestä, että Joutsan lukio on maakunnan vertailussa viidenneksi paras. Se on iloinen asia. Kouluistamme on aina lähdetty jatko-opintoihin sinne, minne on haluttu, ei sinne minne on satuttu pääsemään. Tämä kertoo laadukkaasta opetuksesta, jota meidän tulee jatkossakin vaalia.

Panostukset varhaiskasvatukseen ovat myös tärkeitä. Pieni asia, kuten ksylitolipastillit, voi tuoda merkittävää säästöä hammashoidon kustannuksissa. Erityisen lämpimästi toteamme varhaiskasvatuksen henkilöstölle nimetyn vaaterahan – se on arvostuksen osoitus tärkeälle työlle. Rahallisesti suurin panostus varhaiskasvatuksen osalta tulevana vuonna on mahdollisesti uusien tilojen rakentaminen.

Kunnanjohtajan puheenvuoro talousarvion alkulehdillä antaa ymmärtää, että kunnan rakennusinvestoinneista olisi jo päätöksiä, mikä ei pidä paikkaansa. Investointeihin on hyvä varata rahaa, mutta rakentamispäätökset pitää tehdä yhdessä, ja päätösten perustelut ja aikataulut tuoda avoimesti esiin. Vihreät kannattavat varhaiskasvatuksen uusien tilojen rakentamista, sillä nykyiset tilat ovat riittämättömät, osin sisäilmaongelmaiset ja epäkäytännölliset. Sen sijaan kirjaston ja kunnanviraston uudisrakentamisen osalta on syytä ottaa aikalisä. Joutsassa on rakennettu paljon viime vuosina, ja osa tiloista on jäämässä tyhjilleen. Ennen kuin rakennetaan uutta virastoa, on selvitettävä, miten nykyiset tyhjät tilat hyödynnetään.

Kuntarakenne tulee epäilemättä muuttumaan tulevana vuosikymmeninä. Uutta virastoa parempi tae kunnan itsenäisyydelle on tasapainoinen talous ja varovaisuus riskienotossa.

Investointipaineiden keskellä meidän on muistettava pitää huolta luonnosta ja ympäristöstä. Luonnonläheisyys ja puhdas ympäristö tukevat lasten kasvua, aikuisten jaksamista ja ikääntyneiden toimintakykyä. Tutkimukset osoittavat, että luonnossa vietetty aika vähentää stressiä, parantaa mielialaa ja edistää terveyttä. Jokainen polku ja metsäalue on osa kuntalaisten hyvinvointipalvelua – ilman kustannuksia, mutta suurella merkityksellä. Luonnonsuojelu ei ole pelkkä ympäristöteko, vaan investointi ihmisten hyvinvointiin ja kunnan vetovoimaan.

Hyvinvointikyselyn mukaan kunnassa voidaan kohtalaisen hyvin. Kuntalaisille tärkeitä ovat palvelut, joita kunta on pystynyt tuottamaan maltillisin panostuksin, kuten ilmainen kuntosali Joutsassa ja Leivonmäellä sekä niissä järjestetyt ohjatut tunnit, jotka tuottavat hyvinvointia moninkertaisesti kustannuksiinsa nähden. Digituki-palveluseteli ja omaishoitajien palveluseteli ovat saaneet kiitosta ja niiden jatkuminen on tärkeää. Talousarvio on onnistunut, kun se mahdollistaa tällaiset palvelut, jotka tutkitusti lisäävät kuntalaisten hyvinvointia.

Viimeisenä esitämme huolestamme yhden kunnan tärkeimmän palvelun - kirjaston - toiminnan turvaamisesta. Kirjasto on keskeinen osa kuntalaisten hyvinvointia, ja kirjojen lainaamisen ja tietopalveluiden lisäksi se on kulttuurin monitoimija, tekee yhteistyötä koulujen, maahanmuuttajien ja kulttuuritoimijoiden kanssa, järjestää kirjailijavierailuja ja lukupiirejä. Kirjaston ovet ovat avoinna kaikille ikään, sukupuoleen, kieleen, uskontoon tai kansalaisuuteen katsomatta. Kirjasto on yhteinen olohuoneemme, jossa virkailijan tervehdys on yksinäiselle ehkä päivän ainoa. Kirjaston resurssit on turvattava palkkaamalla eläköityneen kirjastovirkailijan tilalle uusi työntekijä. Esitämme neljännen virkailijan palkkaamiseen tarvittavan määrärahan lisäämistä talousarvioon.

Yhteenveto

Talousarvio luo pohjaa lapsimyönteiselle ja kestäväälle kunnalle. Vihreät tukevat sen linjaa, mutta korostavat harkintaa investoinneissa ja pitkäjänteistä panostusta kulttuuriin, varhaiskasvatukseen, hyvinvointipalveluihin ja luonnon säilyttämiseen.

Kiitos viranhaltijoille hyvästä valmistelusta.

Toivotamme kaikille rauhallista joulua ja onnellista uutta vuotta!